

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΛΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1827.

Ἐκ Σμύρνης, 10 Σεπτεμβρίου.

Ἐν ἡμέτερος εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν ὅτι ἡ Πόρτα δὲν δέχεται οὐδεμίαν μεσιτείαν τῶν τριῶν Αὐλῶν, καὶ ἐπροσμένον ἀπὸ σιγμῆς εἰς στιγμήν τὴν ἐκρηξίν, μᾶς ἔφθασαν εἰδήσεις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Νεζιπ Ἐφέντη παρουσιασθεὶς εἰς τὴν Ῥωσικὴν Πρεσβείαν εἶπεν, ὅτι ὁ Σουλτάνος ἐπεθυμῶσε νὰ διαφυλάξῃ τὰς φιλικὰς σχέσεις τοῦ μέ τὰς τρεῖς Αὐλὰς, καὶ ἐκ τοῦτο θέλει νὰ γνωρίσῃ, εἰς ποίας θάσεις εἶναι δεμελιωμένα τὰ ζητήματά των. Τοῦτο τὸ περιστάτικόν ἔδωκεν εὐθὺς ἐλπίδας εἰς τοὺς φιλειθνηκοὺς νὰ ἐλπίζωσι τὰ πάντα καὶ οἱ Πρέσβεις ἔπεμψαν ταχυδρόμον εἰς τοὺς τρεῖς Ἀντιναύαρχους των, ὅστις διέδῃ ἐντεῦθεν καὶ οἱ πολιτικοὶ μᾶς συμπεραίνουσιν ὅτι ἡ ἀνακωχὴ μέλλει νὰ ἐνεργηθῇ, ἐωσοῦ νὰ ληθῇ σταθερὰ ἀπόφασις περὶ τῆς ἐκθάσεως τῶν διαπραγματεύσεων.

Μὲ ὅλα ταῦτα τὰ φαινόμενα, ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ στέρξῃ ἡ Πόρτα εἰς εἰρηρικὴν παρὰχώρησιν τῶν ὅσα θέλουν τῆς ζητηθῇ.

Ἐξ Αἰγίνης, 20 Σεπτεμβρίου.

Ἀπὸ νεωστὶ ἐλθόντα ἐξ Ἀραβίας μαυθάνομεν ὅτι ὁ Ἀἰζόγλου, ὅστις ὁ παλαιότερος ὢν τοῦ Μεχμέτ Ἀλλῆ Κεχαϊάμπης καὶ ἔφορος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ τακτικῶν στρατευμάτων, εἶχε σταλθῇ ἀπὸ τὸ 1821 εἰς τὴν ἄνω Αἰγύπτου διὰ νὰ ὀργανίσῃ στρατεύματα, ἐφαρμακώθη ἀπὸ τοὺς Κιουλεμένιδες [δούλους] τὴν 26 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, ὁμοῦ δὲ μετ' αὐτὸν καὶ ὁ υἱὸς ταῦ ἐν Κρήτῃ ποτὲ Χασάνπασσα.

Ἀπὸ τὸν αὐτὸν προσέτι μαυθάνομεν ὡς βέβαιον ὅτι οἱ Μωαβίται ἔχοντες ἀρχηγὸν τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀβτοῦλ Χάδῃ ἔφθασαν ἕως εἰς τὴν Μέκκαν, καὶ ὅτι τὸ στράτευμα τοῦ Μεχμέτ Ἀλλῆ, τὸ ὅποιον εἶχε σταλῇ κατ' αὐτῶν, συνιστάμενον ἀπὸ ὀκτὼ χιλιάδας, ἀποστατήσαν ἐντὶ μετ' αὐτῶν.

Τὸ ἔθνος τοῦτο τῶν Μωαβιτῶν κατοικεῖ εἰς τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν πιστεῖον δὲ εἰς ἓνα μόνον καὶ ἄγνωστον θεόν, εἶναι τόσον μισαλλόδοξον (intolerant), ὥστε κατατρέχει ὅλας τὰς ἄλλας θεησκείας. Ὁ τελευταῖος αὐτῶν

Σουλτάνος Ἀβτοῦλ Χάδῃ εἶχε κινηθῇ πρό τινων χρόνων ἐναντίον τῶν Μωαμεθανῶν, καὶ εἰσβαλὼν εἰς τὴν Μέκκαν, ἐλαφυραγωγῆσε τὴν πλουσίαν ταύτην πόλιν, καὶ ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Μωάμεθ ὅλα τὰ πλούσια ἀναθήματα, τὰ ὅποια ἀπ' αἰώνων ἐπεσωρεύοντο ἐκεῖ προσφερόμενα ἀπὸ ὅλα τὰ ἐμώρησκα ἔθνη. Ἐκστρατεύσας δὲ τότε κατ' αὐτοῦ ὁ Ἰσραήμης οὗτος, ὅστις εἶναι τώρα εἰς τὴν Πελοπόννησον, τὸν ἐνίκησε, καὶ τοῦτον μὲν συλλαβὼν διὰ προδοσίας ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου ἀπεκεφαλίσθη· οἱ δὲ Θεσαυροὶ τοῦ καὶ οἱ ἀσπασγέτες Θεσαυροὶ τῆς Μέκκας ἐχρησίμευσαν εἰς τὸ νὰ καταπολιτίσουν τὸν Μεχμέτ Ἀλλῆν. Δὲν εἶναι δὲ ἤδη πολὺς καιρὸς, ἀφοῦ ἡ γυνὴ τοῦ Ἀβτοῦλ Χάδῃ ἐκείνου ἐπαναστάτησε πάλιν τοὺς Μωαβίτας, καὶ μετ' αὐτοὺς ἐκδυσσιν. Ἐὰν δὲ τὸ τελευταῖον τοῦτο συμβῇ εἶναι ἀληθές, ὁ Μεχμέτ Ἀλλῆς δὲν θέλει εὐρεθῇ εἰς κατάστασιν νὰ ἐξαπλῶνῃ τὰς δυνάμεις τοῦ ἔξω τῆς Αἰγύπτου.

Τὸ ἔξῃς ἀντίγραφον τῆς τελευταίας δηλοποιήσεως τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τριῶν Πρέσβων ἐλάβομεν διὰ Σύρας, καὶ τὸ κοινοποιοῦμεν διὰ τῆς ἐφημερίδος πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀναγνωστῶν μας.

“ Τῷ Ἐξοχωτάτῳ Ρεῖς Ἐφέντῃ.

„ Οἱ ὑπογεγραμμένοι εἶναι διωγισμένοι παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν Κυβερνήσεων νὰ κάμουν πρὸς τὸν ἐξοχωτάτον Ρεῖς Ἐφέντην τὴν ἐξῆς διακήρυξιν.

„ Ἀπὸ ἐξ ἐτῶν ἕως σήμερον αἱ μεγάλαι Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ἐπροσπάθησαν νὰ καταπείσουν τὴν Ὑψ. Πόρταν νὰ εἰρηνοποιήσῃ τὴν Ἑλλάδα. Αἱ δὲ προσπάθειαι των ἔμειναν ἀτελεσφόρητοι, καὶ ἐξολοθρευτικὸς πόλεμος παραταθεὶς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐπροξένησε τοῦτο μὲν φρικτὴν δυστυχίαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, τοῦτο δὲ ζημίαν ἀνυποφόρον εἰς ὅλων τῶν ἐθνῶν τὸ ἐμπόριον. Ἐντεῦθεν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πιστεῖται τίς ὅτι ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος κρέμαται ἐξηρημένῃ ἀπὸ τὴν Ὑψ. Πόρταν. Ἐπομένως αἱ Δυνάμεις ἐδιπλασίωσαν τὸν ζήλόν των καὶ ἀνενέωσαν τὰς ὁποίας εἶχον κάμει παρακινήσεις διὰ νὰ καταπείσουν τὴν Πόρταν νὰ τελειώσῃ, μετ' αὐτὴν τὴν ἐπὶ τῇ μεταλλάξει των καὶ μετ' αὐτῇ συμβιβασμὸν, πόλεμον, τὸν ὅποιον τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον τὴν ἐπιτάττει νὰ μὴν παρ-

τείνῃ. Τόσον δὲ πλέον ἤλπισαν αἱ Δυνάμεις νὰ φθάσουν εἰς εὐτυχέστατον πέρας, ὅσον οἱ Ἕλληνες ἀπέδειξαν εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ συγκατανεύσωσιν. Ἀλλ' ἡ Ὑψ. Πόρτα παρητήθη ἕως τώρα τοῦ ν' ἀκούσῃ συμβουλὰς προερχομένας ἀπὸ εὐνοίας καὶ φιλίας αἰσθήματα. Τούτων οὕτως ἐχόντων, αἱ Αὐλαὶ τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ῥωσσίας ἐκρίναν χρέος των νὰ ρυθμίσουν δι' εἰδικῆς συνθήκης τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισαν νὰ ἐαδίτουν διὰ νὰ φθάσουν τὸ τέλος πρὸς τὸ ὅποιον ἀποβλέπουν αἱ εὐχαὶ καὶ τὰ συμφέροντα ὅλων τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων.

„Εἰς ἐκτέλεσιν ἑνὸς τῶν κεφαλαίων τῆς συνθήκης ταύτης διώρισαν τοὺς ὑπογεγραμμένους νὰ διακηρύξουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ὑψ. Π. ὅτι αὐταὶ τὴν προτείνουν ῥητῶς τὴν μεσολάβησιν των μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ καταπαύσουν τὸν πόλεμον καὶ νὰ ρυθμίσουν διὰ φιλικῆς διαπραγματεύσεως τὰς σχέσεις, αἵτινες πρέπει εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ὑπάρχουν μετὰ αὐτῶν.

„Ἐτι δὲ ὅτι, διὰ νὰ εὐκολύνουν τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς τῆς μεσολαβήσεως, αὐταὶ προτείνουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ὑψ. Π. νὰ ἀναβάλῃ δι' ἀνακωχῆς πᾶσαν ἐχθροπραξίαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, πρὸς τοὺς ὁποίους παρομοία πρότασις ἐπεστάλη ταύτην τὴν ὥραν.

„Ὅτι τέλος πάντων αὐταὶ προσμένουν εἰς προθεσμίαν δεκαπέντε ἡμερῶν νὰ γνωστοποιήσῃ ἡ Ὁθ. Κυβέρνησις τὰς ὀριστικὰς ἀποφάσεις της.

„Οἱ ὑπογεγραμμένοι ἐλπίζουν ὅτι αὐταὶ θέλουν εἶναι σύμφωνοι μὲ τὰς ἐπιθυμίας τῶν συμμάχων Αὐλῶν εἶναι ὅμως χρέος των νὰ μὴ κρύβουν πρὸς τὸν Ῥεῖζ' Ἐφέντην ὅτι νέα ἀπάρνησις, ὑπεκφευκτικὴ (evasive) ἢ ἀπάρεστος ἀπόκρισις, καθὼς καὶ παντελὴς σιωπὴ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς του, θέλει ἀναγκάσει τὰς συμμάχους Αὐλὰς νὰ προσδράμουν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέτρα, τὰ ὅποια θέλουν κρίνει ὡς δραστικώτατα εἰς τὸ νὰ καταπαύσουν κατάστασιν πραγμάτων ἀποκατασταθεῖσαν ἤδη ἀνάμυστον μὲ τὰ ἀληθινὰ τῆς Πόρτας συμφέροντα, μὲ τὴν ἀσφάλειαν ἐν γένει τοῦ ἐμπορίου, καὶ μὲ τὴν παντελὴ ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης.

„ 14 Αὐγούστου 1827.

„ Κ. Γυιλλεμινῶτος.

„ Στρατφόρδος Κάνιγξ.

„ Ριβωπιέρος. „

Τὸ ἐξῆς γράμμα τοῦ Σουλτάνου πρὸς τὸ συμβούλιον τῶν ἱκετῶν του ἐλάβομεν μεταφρασμένον καὶ χωρὶς χρόνου. Συμπεραίνομεν δὲ ὅτι ἐδόθη μετὰ τὴν 17 (29) τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου.

• Ὁ Σουλτάνος πρὸς τὸ Διδάνι του.

• Ἰδομεν τὴν ἐπιμονὴν τὴν ὁποίαν ἔχετε εἰς τὴν τιμὴν καὶ ἀδίκον ἀπόφασιν καὶ ζήτησιν τῶν τριῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης περὶ τῶν ἀπιστατῶν Ἑλλήνων.

• Ἡμεῖς ἀπὸ μέρους μας ἐξεδώκαμεν τακτικὴν καὶ

νόμιμον ἀπόκρισιν κοινῶς εἰς ὅλους τοὺς ἐνταῦθα εὐρισκόμενους Πρέσβεις τὴν 12 Ἰουνίου 1827 κατὰ τὸ ἔτος αὐτῶν ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσιν. Ἐνῶ λοιπὸν ἦτο γνωστὴ αὕτη ἡ προκήρυξις δὲν ἔπρεπε διόλου νὰ δεχθῇτε τοιαύτην δηλωποίησιν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ὥς εἶναι. Διὰ ποίαν αἰτίαν τέλος πάντων δὲν τὴν ἀνεγνώσετε καλῶς, νὰ καταλάβετε καὶ νὰ ἐννοήσετε καλῶς τὴν πανουργίαν καὶ δολιότητα αὐτῶν; Ἡμεῖς δὲν ἐμποροῦμεν ν' ἀποκριθῶμεν εἰς κλένα, ὡς περὶ ἀνόμων καὶ ἀδίκων ζητήσεως των, καὶ ὡς πράγματος, τὸ ὅποιον δὲν συγχωρεῖται ἀπὸ τὴν θρησκείαν μας καὶ ἀπὸ τὸν Μέγαν ἡμῶν Προφήτην. Σεῖς δὲ, ἀφ' οὗ ἀναγνώσετε αὐτὴν δις καὶ τρίς εἰς τὴν συνέλευσίν σας, νὰ κρίνετε ὀρθῶς καὶ δικαίως, καὶ ὅταν δώσητε ἐγγύησιν ὅτι ἀφ' οὗ βεβαιωθῶσιν, ἐπικυρωθῶσι καὶ δεθῶσιν αὐτὰ ὅλα, ἡ Εὐρώπη θέλει δώσει εἰς τὸ Ὁθωμανικὸν ἔθνος τὴν παρουμένην ἡσυχίαν, τότε ἀφόδως καθεῖς ὡς παρρησιασθῇ νὰ τὸ ἀναφέρῃ πρὸς ἡμᾶς καὶ θέλομεν ἐπικυρώσει τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν. Πλὴν θέλετε ἐξεύρει ὅτι ὅχι πολὺ, ἀλλὰ μετὰ 40 ἡμερῶν διάστημα τῆς ἐπιβεβαιώσεως αὐτῶν, θέλουν μᾶς προτείνει ἄλλα αὐτ' ἄλλων χεῖριστα τῶν πρώτων. Πρὸς τοῖς ἄλλοις γνωστὸν ἔστω πρὸς ἐσᾶς καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν θέλει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν κόσμον Μωαμεθισμός, καὶ μάλιστα αὐτὸ τὸ πονηρὸν καὶ δόλιον ἔθνος τῶν Ῥώσων, τὸ ὅποιον δὲν ἔλειψεν, οὔτε λείπει ἀπὸ τοῦ νὰ φέρῃ σκάνδαλα καὶ ἀνησυχίαν εἰς τὴν βασιλείαν μας, ἐνῶ ἄχρι τῆς σήμερον ἤρπασε τόπους, πόλεις καὶ ἄλλα ἀδίκως καὶ παραλόγως. Ἡμεῖς δὲ παρεβλέψαμεν [μολονότι εἶχαμεν δίκαιοι] μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ καθυσηχάσωμεν, πλὴν εἰς μάτην, καθὼς καὶ τώρα ἐσχάτως. Ἄν ὅμως ἐξ ἐναντίας μᾶς ἀφῆσῃ εἰς τὴν ἡσυχίαν μας, θέλομεν δώσει τέλος αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως τῶν ἀποστατῶν Ἑλλήνων ἡσύχως, καὶ ὅπως δυνηθῶμεν, ἐπειδὴ καὶ ἡ εὐσπλαγχνία μας εἶναι μεγάλη καὶ φυσικὴ εἰς τὸ Ὁθωμανικὸν ἔθνος. Κρίνατε ὀρθῶς καὶ ἀφόδως καὶ παρρησιασθῇτε ἐνώπιον ἡμῶν, ὡς τέκνα ἀγαπητά. Ὑγειαίετε!

Μ' ὅλον ὅτι τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἦλθεν εἰς χεῖράς μας τὸ ἀνωτέρω γράμμα, δὲν μᾶς βεβαιώνει περὶ τῆς ἀξιωματικότητος αὐτοῦ, δὲν ἐμποροῦμεν ὅμως, ἐξετάζοντές το, νὰ μὴν ὁμολογήσωμεν ὅτι ἔχει ὅλα ἐκεῖνα τὰ χαρακτηριστικά, τὰ ὅποια κάμνουν καθένα νὰ τὸ θεωρῇ ὡς ὑψηλὸν χάτι τῆς αὐλῆς ἐκείνης, τῆς ὁποίας ὅλη ἡ πολιτικὴ περιορίζεται εἰς τὴν ἐπηρμένην δειλίαν καὶ εἰς τὴν αἰμοδόρον μακροθυμίαν. Ἐὰν δὲ πάλιν συγκρίνωμεν τοῦτο τὸ γράμμα μὲ τὴν ἀπόκρισιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε τὸ Διδάνι τὸν παρελθόντα Ἰούνιον πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρέσβεις τῶν πέντε Δυνάμεων, θέλομεν ἀπορήσει διὰ τὴν ἄκραν ἀσυμφωνίαν τῶν διπλωματικῶν βάσεων, ἥτις φαίνεται εἰς τὰ δύο ταῦτα γράμματα, εἰς τὰ ὅποια διαταλαντεύεται κατὰ μέγα μέρος ἡ μέλλουσα τύχη τῆς Πόρτας, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ συμβιβάσωμεν τὴν τεχνικὴν ἐκείνου σύνθεσιν μὲ

τὸ ἀσυνάρτητον τούτου, θέλομεν ἀναγκασθῆναι νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι ἀληθὲς ἐξηγήσις τῶν γνωσμένων τρόπων τῆς Πόρτας. Εἰς ἐκεῖνο, ἀφοῦ ἀποδείξεν ὅτι ἡ πάνσοφος πρόνοια τοῦ Θεοῦ διήρρεσε τὰ ἔθνη κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν ἐθίμων καὶ χαρακτηρισμῶν ὑπὸ διαφόρους ζυγοὺς· ὅτι οἱ Ἕλληνες κρινόμενοι ἀπὸ αἰῶνων εὐρίσκονται κατὰ θείαν τοιούτην μοῖραν εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Πόρτας, ἀπολαμβάνοντες ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ὅτι αἱ ἄλλαι δυνάμεις δὲν ἐμποροῦν νὰ μεσολαδήσιν ἐν τῇ κατάπαυσιν τοῦ ἐξολοθρευτικοῦ τούτου πολέμου· χωρὶς νὰ προσκρούσουσιν εἰς τὰς βουλὰς τῆς θείας προνοίας καὶ νὰ παραβιάσωσι τὴν ἱερότητα τῶν δικαίων τῆς Πόρτας, διακηρύττει ἐπὶ τέλους ὅτι δὲν θέλει δεχθῆναι κάμμιαν πρότασιν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης· καὶ τὴν ἀπαρητητικὴν ταύτην διακήρυξιν ἐπανέλαβε πάλιν ἐσχάτως εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμε διὰ στόματος, καὶ μετὰ τρόπον περιφρονητικόν, ἀπάντησιν εἰς τὴν τελευταίαν δηλοποίησιν τῶν τριῶν Πρέσβων.

Εἰς τοῦτο δὲ, ἀφοῦ ἐλέγχε τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ ὅτι μετ' ἐκείνην τὴν διακήρυξιν ἐδέχθησαν τὴν δηλοποίησιν τῶν τριῶν Πρέσβων περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεσολαδήσεως καὶ δὲν κατέβαλον τὴν πρέπουσαν εἰς αὐτὴν προσηκόν, ἀποποιεῖται μὲν πάλιν τοῦ νὰ κάμῃ κάμμιαν ἀπόκρισιν εἰς αὐτὴν, ὡς ἀδικον καὶ παράνομον ζήτημα καὶ ἀπηγορευμένον ἀπὸ τῆν θρησκείαν, ἐμπεριδέει δὲ ὅμως τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ ἀποκαθιστῶν ἐκείνους ὑπευθύνους τῆς ἐκδόσεως, τὴν ὁποίαν προδίδει ἀπὸ τὴν ἐκστῶσαν δεινὴν θέσιν τοῦ, καὶ δέχεται τὴν περὶ μεσολαδήσεως πρότασιν χωρὶς νὰ τὴν δέχεται. Ἐδὼ τῶντι φαίνεται ἡ ἀληθὲς πολιτικὴ τῆς Πόρτας· ὁμιλεῖ δὲ οὔτε περὶ νομιμότητος πλέον, οὔτε περὶ ἀρχῆς καὶ ἱερότητος τῶν τυραννίδων, ἀλλ' ἡ συγκαταστατικὴ τοῦ ἀλαζονείας εὐαρεστεῖται νὰ ἴδῃ καὶ τὸ μέλλον εἰρηνικὸν καὶ ἡσυχον διὰ τὴν ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν. Εἰδοποιεῖ μὲν μεγάλαν ἀγανάκτησιν εἰς τὸ Διδάνι ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν ἀδέχεται πλέον νὰ κυβερνᾶται κανὲν μέρος τοῦ κόσμου μετὰ τοὺς θεοπνεύστους νόμους τοῦ Κορανίου· καὶ ἀντὶ τοῦτο δαξάσῃ τὸν Θεὸν ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη ἐξ αἰτίας μιᾶς ἐπικραμένης πολιτικῆς, παραπονεῖται πικρῶς, ὅτι τὸν ἀφῆκεν ἡ Ῥωσσία πολλοὺς τόπους, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ἀπὸ ἀδυναμίας, ἀλλ' ἀπὸ πνεύμα φιλήσυχον παραχώρησε· καθὼς καὶ τώρα συγκατανεύει νὰ τελειώσῃ καὶ ἡ ὑπόθεσις τῶν Ἑλλήνων, ὅχι διότι δὲν δύναται νὰ εἰς ὑποτάξῃ, ἀλλὰ διότι ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγάλη καὶ φυσικὴ, ὁποῖαν καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης εἰς τετρακοσίους χρόνους τὴν ἀπελαύσαμεν ὅτι νὰ τοῦ τὴν πληρώσῃ! καὶ τώρα εἰς τὴν ἐπαναστάσιν, ὅπου ἔλαβεν εὐκαιρίαν, τὴν μετεχειρίσθη.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἐὰν ὑπολάβωμεν ὡς ἀπομακρυντικὸν τὸ ἀνωτέρω γράμμα, παράκαζα συγκατένευεν ὁ Σουλτάνος εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν τριῶν μεγάλων τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων· διότι, ἀφοῦ καὶ ἐσχάτως ἀπέρριψε τὰς προτάσεις τῶν χωρὶς παντάπασι νὰ σεβασθῇ τὰς ἐπιθυμίας τῶν Δυνάμεων τούτων συμφωνίας, οἱ σεβαστοὶ

βέβαια Μονάρχαι δὲν ἠμποροῦσαν εἰμὴν νὰβάλουν ἀμέσως εἰς πρᾶξιν τὰ εἰς τὴν ἀπάρησιν τῆς Πόρτας ἀναφερόμενα ἄρθρα τῆς συνθήκης τῶν 6 Ἰουλίου. Ὄστε πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν χάριτας· εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅτι καὶ αὐτὸς συνήγγισεν εἰς τὸ νὰ γνωρισθῶμεν καὶ ὑποστηρίξωμεν ἀπὸ τοὺς τρεῖς σεβαστοὺς Μονάρχας ὡς ἔθνος ἀνεξάρτητον καὶ οὐδεμίαν πρὸς τὴν Πόρταν ἔχον ὑποχρέωσιν· καὶ τώρα ἄλλο δὲν περιμένομεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν εἰμὴν νὰ ἴδωμεν τοὺς Προξένους αὐτῶν πλησίον εἰς τὴν Κυβέρνησίν μας.

Κύριε Συντάκτα τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος!

Εὐρισκόμενος ἐπάνω εἰς τὴν Πελοπόννησον, εἰς τὰ μεθόρια τῶν Καλαβρύτων καὶ τῆς Καρυταίνης, ἀνέγνωσα καὶ τυπωμένην εἰς τὸν 57 Ἀριθ. τῆς ἔφημερίδος σου τὴν ὑπὸ Ἀριθ. 908 προκήρυξιν τοῦ Γ. Ἀρχηγοῦ τῆς Πελοποννήσου.

Ἡθέλησεν ὁ Γ. Ἀρχηγὸς νὰ μᾶς χαροποιήσῃ μετὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐπίσημον κοινοποίησιν τῆς συνθήκης τῶν 6 Ἰουλίου; Ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε κατὰ τοῦτο ἐγκαιρῶς τὸ χρέος τῆς! μ' ὅλον τοῦτο ὅταν ὁ Γ. Ἀρχηγὸς ἔπαυσε πρὸ πολλοῦ νὰ διασαλπίζει πολεμικὰ ἔργα καὶ νίκας, καὶ ὅμως εἶχεν ἀκόμη χρεῖαν νὰ ἐκδώσῃ προκήρυξιν, ἐπροοιμίασε βέβαια ὅσον καλῆτερά ἠμποροῦσε.

Ἡθέλησεν ὁ Γ. Ἀρχηγὸς νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἑνωσιν, νὰ συστήσῃ τὴν καλὴν διαγωγὴν εἰς τοὺς Πελοποννησίους; Εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ἀνευ τούτων οὐδὲ τοὺς χριστιανούς· βασιλεῖς δυνάμει νὰ εὐαρεστήσωμεν οὐδὲ μέλλον εὐτυχὲς νὰ ἐλπίσωμεν. Ἐχει τῶντι μεγάλην χάριν τὸ στόμα ἐνὸς ἀρχηγοῦ, ὅταν προφέρῃ τὴν ἀδελφικὴν ἑνωσιν, τὴν καλὴν διαγωγὴν, κτλ· ἀλλ' ὁ λαὸς ἔχει τὴν παρειμίαν τοῦ “τὸ ψάρι βρωμᾷ ἀπὸ τὸ κεφάλι”, καὶ ὁ Γ. Ἀρχηγὸς δὲν τὴν ἐλησμόνησεν ἴσως, ὅταν ὑπέγραψε τὴν προκήρυξίν του· ἀλλ' ὁ λαὸς ὀλίγον ὠφελεῖται, ὀλίγον κινεῖται ἀπὸ τὰς καλὰς πλὴν ἀφήρημένας φράσεις, ὅταν αἱ καλαὶ πράξεις, τὰ καλὰ παραδείγματα δὲν συνοδεύουν, δὲν ἐνισχύουν τὰς ἠθικοπολιτικὰς παραγγελίας.

Ἰδοὺ στρατόπεδον ἐσύστησα εἰς Βοστίτσαν..... Ἀλλο συγκεντρώνω εἰς Νεζερά..... Ἀλλο εὐρίσκεται εἰς τὰ Δερβένια.....

Ἰδοὺ μετὰ τρεῖς κονδυλίας μελάνης ὁ Γ. Ἀρχηγὸς ἐσύστησεν εὐθὺς τρία στρατόπεδα! Θαυμαστὴ ἀσφάλεια διὰ τοὺς λαοὺς τῆς Πελοποννήσου! ἄλλα δὲν τοῖς μένει παρὰ νὰ τρέξουν εἰς αὐτά: ἀλλὰ ποῦ νὰ τὰ εὐρύν; εἰς τὴν Βοστίτσαν; ὅχι! ἐκτὸς ἂν ὁ Γ. Ἀρχηγὸς ἐννοῇ ὅλην τὴν ἐπαρχίαν· καὶ τότε βέβαια θέλουν εὐρὴ ἕνα πλήθος ἐξ ἐκείνων χιλιάδων Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι, ἀγνοῶ διὰ ποίους ἰσχυροὺς λόγους τῶν ἀρχηγῶν τῶν, θεωροῦν μικρὸν ἀπ' ἀντικρὺ μ' ὅλην τὴν στοϊκὴν ἀπάθειαν δύο ἡμισυ χιλιάδας ἐχθρῶν, ἔπειτα ἀναχωροῦντες τοὺς ἀφίνουν νὰ τρυγήσουν καὶ νὰ συνάξουν ἐν ἡσυχίᾳ ὅλας τὰς σταφίδας ἄχρι τῆς Ἀκράτας. Εἰς τὰ Νεζερά; εἰς μάτην θέλουν τρέχει αὐτὸ εἶναι πολὺ ἐκίνητον, καὶ μόλις ὀλίγας ἡμέρας διὰ νὰ μὴν εἰπῶ ὥρας, διαμένει εἰς τὸν αὐτὸν τόπον συγκεντρωμένον. Ἄν ὅμως ἐννοῇ ὁ Γ. Ἀρχηγὸς ὅλον τὸ λεγόμενον

μεν τμήμα τῶν Νεζερῶν, τότε βέβαια τοῦ πολλοῦ, πεῦ-
 ἔλγους, εἰς ὅλα τὰ ἀπυρόλητα χωρία, εἰς τὰ σπη-
 λαια εἰς τὰ δάση αὐτῆς τῆς περιφερείας δέλου εὐρῇ
 διεσπαρμένους στρατιώτας. Τῶν Δεσφενίων τὸ στρατόπεδον
 ἴσως εἶναι σταθερώτερον· ἀλλ' ἐγὼ ἀκόμη δὲν ἠμπούρεσα
 νὰ μάθω ἂν ὑπερέβη τὸν ἀριθμὸν τῶν πεντακοσίων. Καὶ
 ἀναγκάζομαι νὰ ὑποθέσω ὅτι ὁ Γ. Ἀρχηγός, ὅστις ἐπι-
 κήρυξεν ὅτι ἐπὶ γαίαν ἐπίτηδες ἐκεῖ διὰ τὸ ἐνδυναμώσθαι,
 ἢ ἀνέλπιστα ἐμπόδια ἀπήντησεν, ἢ εἰς πικρὰς αἰτί-
 ὑποθέσεις ἐνασχολεῖται, καθὼς π. γ. εἰς ἐκλογὰς εἰδους
 τινὸς ἐκτάκτων πληρεξουσίων, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν εὐτα-
 ξίαν σημαντικῆς τινος ἐπαρχίας· πράγματα τὰ ὅποια
 δὲν πρέπει νὰ διαφεύγουν τὴν προσοχὴν τοῦ Γ. Ἀρχηγοῦ.
 Διότι ἡ περίστασις εἶναι κρισιμωτάτη.

Προκηρύττων τῶν τριῶν τούτων στρατοπέδων τὴν σύ-
 στασιν ἠθέλησε μὲ προφητικὸν ὕψος νὰ μεταχειρισθῇ ἀντὶ
 τοῦ μέλλοντος τὸν παροχήμενον χρόνον; ἢ ἐκκινεῖ ὡς συγ-
 χωρημένην τὴν χρῆσιν τοῦ ἐπωφελοῦς ψεύδους; ἀλλὰ τὸ
 δεύτερον τοῦτο εἶναι διόλου μάταιον, ἐπειδὴ οἱ μὲν Πε-
 λωπηγήσι ἐπαθάν τόσα, ἤκουσαν τόσας τοῦ εἰδους τού-
 του προμώδεις ἀληθείας, ὥστε μὲ ὅλον τὸ σέβας ζη-
 τοῦν ἀπὸ τοῦ Γ. Ἀρχηγὸν νὰ τοὺς συγχωρήσῃ, ἂν διὰ ταύ-
 την καὶ τὴν φορὰν δὲν πιστεύουν ὅτι δὲν βλέπουν· οἱ δὲ
 ξένοι δὲν μᾶς θεωροῦν πλέον μακρόθεν· εἰς τὰ παράλια
 μας, εἰς τὰς πεδιάδας μας, εἰς τὰ χωρία μας, εἰς τὸ
 πλευρόν μας στέκουν καὶ μᾶς παρατηροῦν μὲ ὅλην τὴν
 ἀκρίβειαν.

Ἡ ἀπάτη τάχα τοῦ ἐχθροῦ ἴσχυσε νὰ οὐδετερώσῃ πρὸς
 καιρὸν τὰς δυνάμεις τῶν περὶ τὰς Πάτρας ἀδελφῶν μας;
 ὁ Γ. Ἀρχηγός τὸ λέγει! ἢ ἡ ἔλλειψις παντὸς μέσου ὑπερ-
 ασπίσεως, ἢ πλέον σκληρὰ καταδυναστεία, ἢ πλέον ἀ-
 χαλίνωτος ἀρπαγὴ ἐκ μέρους τῶν ἐλπίζομένων ὑπερ-
 ασπιστῶν τοὺς, τοὺς ἠνάγκασαν ν' ἀπατήσουν τὸν ἐχ-
 θρὸν, καὶ ν' ἀποκειμήσιον πρὸς καιρὸν τὴν Θηριωδίαν
 του; Οἱ ἀξιοκατάκριτοι, πλὴν καὶ ἀξιοσυγχώρητοι οὔτοι
 περὶ τὰς Πάτρας ἀδελφοί μας, αὐτὸ φωνάζουν, αὐτὸ
 πιστεύουν, αὐτὸ γράφουν· καὶ μὲ τὸν ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ
 κίνδυνον, τοῦ νὰ δυσχερεστήσω τὸν Γ. Ἀρχηγόν, εὐρίσκο-
 μαι ἀναγκασμένος νὰ παραδεχθῶ ὅτι περὶ τούτου λέγουν,
 καὶ πιστεύουν οἱ περὶ τὰς Πάτρας ἀδελφοί μας.

Διότι γνωρίζω ὅτι ὁ Δαμαλᾶς, τὸ Ναύπλιον, ἡ Κό-
 ρινθος, ὁ Φωνιάς ἀποσχόλουν τὴν προσοχὴν καὶ τὰς δυ-
 νάμεις τοῦ Γ. Ἀρχηγοῦ, ὅταν ὁ ἐχθρὸς τρομερὸς διὰ τὰς
 ἀπὸ Νεοκάστρου ἄχρι Πατρῶν αἰχμαλωσίας, φόνους
 καὶ πυρπολισμούς, ἐστρατοπέδευεν εἰς τὰς Πάτρας, καὶ
 ἐπὶ γαίαν ἐκείθεν εἰς Τριπολιτσάν, ὅταν οἱ ῥηθέντες
 ἀδελφοί μας εἰς μάτην ἐζήτουν στρατεύματα καὶ ἐφόδια.

Διότι ἴδα πῶς εἰς τὸ Δέρος τῶν γεννημάτων, εἰς τὸ τρύ-
 γος τῶν σταφιδῶν, μετὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς
 τὴν Μεσσηνίαν, τότε ἡ προσοχὴ καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ Γ.
 Ἀρχηγοῦ ἐσυγκεντρώθησαν εἰς τὰ Καλάβρυτα, τὰς Πά-
 τρας καὶ τὴν Βοστίτσαν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα πάλιν δὲν
 ἴδα στρατόπεδον συστημένον διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ὀλί-

γους μέινοντας εἰς Πάτρας ἐχθροὺς, νὰ προφυλάξῃ τὴν
 ἰδιοκτησίαν καὶ τὴν ζωὴν τῶν πτωχῶν ἐκείνων ἀδελφῶν
 μας· ἀλλ' ἴδα καὶ ἐτι βλέπω μίαν ἀπέραντον ἀγορὰν
 (ὅση σχεδὸν εἶναι ἡ ἑκτασις τῶν τριῶν ἐπαρχιῶν) εἰς τὴν
 ὁποίαν ποίμνια, ἀγέλαι, φορτηγὰ ζῶα, συναγμέναι καὶ
 ἀσύνακτοι καρποὶ, λείψανα κτητῆς περιουσίας κρυμμένα
 εἰς τὰ σπήλαια, ἐν γένει πᾶν ὅτι μὲ ἰδρῶτας ἔσπειραν,
 μὲ δάκρυα ἐβέρισαν, μὲ κίνδυνον ζωῆς διεφύλαξαν οἱ πτω-
 χοὶ κάτοικοι ἐκείνων τῶν μερῶν, ἀρπαζόμενοι ἀπὸ τὰς
 χεῖράς των, πωλεῖται πάλιν δις καὶ τρίς κατ' ἐπανά-
 ληψιν εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν πτωχὸν ἀπὸ διαφόρους ἄρ-
 παγας καὶ πωλητὰς, καὶ τέλος ἡ ἀσώτως φθείρεται,
 ἢ ἀππλάγχχως διὰ παντὸς ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸν γυμνὸν
 καὶ πεινῶντα κύριόν του.

Διότι γνωρίζω πῶς οἱ διῶνται τοῦ λαοῦ ζητοῦν μὲ βί-
 αια καὶ δυναστικά μέτρα νὰ γίνουν, ἢ καὶ νὰ ὀπμάζων-
 ται πολεμικοὶ ἀρχηγοὶ του.

Διότι ἴδα τὴν ὑποθετικὴν δικαιοσύνην ἀγοραζομένην
 ἀπὸ τὰς χεῖρας ἐκείνων, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς κατέστησε
 κριτὰς.

Καὶ τέλος διότι δὲν με λανθάνει ὅτι ἡ φορολογία συ-
 χνάκις ἔλαβε τὸν τόπον τῆς στρατολογίας.

Τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπασχαν καὶ πᾶσχουν οἱ περὶ
 τὰς Πάτρας δυστυχεῖς ἀδελφοί μας· δὲν ἀρκοῦν τάχα
 νὰ δικαιώσουν τὴν προεκτεθείσαν γνώμην των, καὶ τοὺς
 ὅτοι τὴν παραδέχονται;

Ὁ Γ. Ἀρχηγός ἔχει βέβαια ἀρετὴν φρόνησιν καὶ
 ἀρετὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, διὰ νὰ ἀποστρέφεται τοιαύ-
 τας ὀλεθρίους ἀδικοπραγίας. Μολαταῦτα καλὸν καὶ ὠ-
 φέλιμον εἶναι νὰ θεωρῇ προσεκτικώτερα τὰς πράξεις τῶν
 ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν του ὀπλισμένων δυνάμεων. Δίκαιον εἶ-
 ναι καὶ μετρίως εὐσπλαγχνικὸν ὡς πρὸς τὰ δεινὰ παθή-
 ματα τῶν περὶ τὰς Πάτρας ἀδελφῶν μας, νὰ μὴ μέινουν
 πλέον εἰς τὸ κρυπτόν καὶ αὐτὰ καὶ οἱ αἰτιοὶ των. Μεγαλή-
 τερον ἔγκλημα παρὰ τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα σιωπὴν δὲν νομίζω!

Ἡ φιλανθρωπία τῶν δυνατῶν τῆς Εὐρώπης, ἢ ἀπᾶν-
 θρωπος ἀδικία τῶν τυράννων ἐχθρῶν μας, ἢ σταθερὰ ἀπό-
 φασις τῶν Ἑλλήνων, γρήγορα χωρὶς ἄλλο μαζὴ μὲ τὴν
 ἐνδοξον εἰρήνην δέλου συνεπιφέρει καὶ τὰ καλά τῆς·
 τὴν τιμωρίαν δηλαδὴ τῶν κακῶν, τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἀγαθῶν,
 τὴν παραμυθίαν τῶν ἀδυνάτων, τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων καὶ
 τῆς δικαιοσύνης.

Κύριε Συντάκτα!

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ 57 Ἀριθ. τῆς ἐφημερίδος σου μὲ ἡ-
 νάγκασε νὰ γράψω αὐτὰ τὰ ὀλίγα· σὲ τὰ ἐπιστέλλω δὲ
 βέβαιος ὢν ὅτι τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον χρεωστεῖς εἰς τὸ ἔ-
 θνος, εἰς τὸ Σύνταγμα, εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς τὴν ἀ-
 μερόληπτον ἀλήθειαν, δέλει σὲ παρακινήσει νὰ τὰ κατα-
 χωρήσῃς εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφημερίδα.

Ἀπὸ Στρέζωδαν, τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1827.

Κ. Μαυρονικόλας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΜΗΤΙΟΥ